

Auteurs Diana GM Eijgermans¹, Wilma Jansen¹²

¹Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg, Erasmus MC; ² Gemeente Rotterdam, cluster MO, afdeling Jeugd

Bron: Eijgermans DGM, Raat H, Jansen PW, Van de Looij-Jansen PM, Hillegers MHJ, Jansen W. Children's use of psychosocial care in a population-based longitudinal study: less likely for girls, children with a non-Western background and children with a high quality of life. Geaccepteerd: *European Child & Adolescent Psychiatry* 2021

Achtergrond

Al een aantal decennia stijgt het gebruik van jeugdhulp. Desondanks blijven er zorgen dat kinderen die hulp nodig hebben niet worden bereikt. De nieuwe jeugdwet onderstreept het belang van preventie om zwaardere en intensievere vormen van jeugdhulp te voorkomen.

Doelen

In deze studie was het doel om determinanten op jonge leeftijden te vinden voor jeugdhulpgebruik op 9-jarige leeftijd. Inzicht in determinanten maakt het mogelijk om groepen te identificeren die momenteel minder goed bereikt worden door jeugdhulp en om preventie beter vorm te geven.

Aanpak

De studie is uitgevoerd met tussen 2002 en 2013 verzamelde gegevens van Generation R, een Rotterdamse cohortstudie. Op basis van theoretische modellen is gekozen voor determinanten met een focus op zorgbehoefte (emotionele/ gedragsproblemen en kwaliteit van leven) en individuele kenmerken (geslacht, etnische herkomst en opleidingsniveau moeder).

Resultaten

Jeugdhulpgebruik werd gerapporteerd bij 9,0% van de 9-jarige kinderen; 9,6% bij Westerse kinderen en 7,3% bij niet-Westerse kinderen. Kinderen met een Marokkaanse/Turkse achtergrond en meisjes gebruikten minder jeugdhulp dan autochtone kinderen en jongens. Daarnaast verschilden de determinanten voor jeugdhulpgebruik voor Westerse en niet-Westerse kinderen (zie tabel). Een lage psychosociale kwaliteit van leven was bij beide groepen een determinant voor jeugdhulp en ook de enige bij Niet-Westerse kinderen.

Een verdere uitsplitsing naar type problematiek leverde het volgende beeld op: Bij Westerse kinderen waren zowel externaliserende als internaliserende problemen op 5-jarige leeftijd voorspellend voor later jeugdhulpgebruik.

Bij niet-Westerse kinderen waren alleen internaliserende problemen op 5-jarige leeftijd voorspellend voor later jeugdhulpgebruik.

	Westerse kinderen (N=3.545)	Niet-Westerse kinderen (N=1.169)
	Kansverhouding (range)*	Kansverhouding (range)*
Geslacht		
- Jongens (referentie)	1,00	<i>Niet significant</i>
- Meisjes	0,56 (0,44-0,70)	
Opleidingsniveau moeder	<i>Niet significant</i>	<i>Niet significant</i>
Door ouders gerapporteerde emotionele/gedragsproblemen (ja vs nee)		
- Op 1,5-jarige leeftijd	<i>Niet significant</i>	<i>Niet significant</i>
- Op 3-jarige leeftijd	<i>Niet significant</i>	<i>Niet significant</i>
- Op 5-jarige leeftijd	3,55 (2,40-5,24)	<i>Niet significant</i>
Door ouders gerapporteerde kwaliteit van leven (KvL) op 5-jarige leeftijd		
- Psychosociale KvL	0,97 (0,95-0,98)	0,97 (0,95-1,00)
- Fysieke KvL	<i>Niet significant</i>	<i>Niet significant</i>

*Oddsratio en 95%-betrouwbaarheidsinterval
Multivariable regressieanalyse

Bespreking / Conclusie

Wat voegt de studie toe?

We wisten al dat niet-Westerse kinderen minder goed bereikt worden door jeugdhulp. We weten nu dat dit zo is ongeacht de problemen of kwaliteit van leven.

We wisten al dat jongens meer jeugdhulp ontvangen dan meisjes. We weten nu dat dit bij Westerse kinderen zo is ongeacht de problemen en kwaliteit van leven.

In onze studie is kwaliteit van leven de enige determinant die we hebben gevonden bij zowel Westerse als niet-Westerse kinderen.

Implicaties

Op 5-jarige leeftijd zijn er voorspellers voor jeugdhulpgebruik op 9-jarige leeftijd. Bij niet-Westerse kinderen zijn door ouders gerapporteerde problemen op jongere leeftijd niet voorspellend voor later jeugdhulpgebruik, maar kwaliteit van leven wel. Bij Westerse ouders zijn beiden voorspellend. Bij vroeg-signalering is het dan ook belangrijk om te vragen naar impact van problemen op de kwaliteit van leven op kinderen.

Er is blijvende aandacht nodig voor het bereik van meisjes en niet-Westerse kinderen door jeugdhulp.

Meer onderzoek is nodig naar verschillen in jeugdhulpgebruik tussen jongens en meisjes en tussen Westerse en niet-Westerse kinderen en de mogelijke samenhang met type problematiek. Ook is meer onderzoek nodig naar andere typen determinanten en andere leeftijdsgroepen.

Conclusies: Onderzoek bij 9-jarige kinderen wijst uit dat meisjes met een Westerse achtergrond en kinderen met een niet-Westerse achtergrond relatief minder jeugdhulp ontvangen, ook als rekening wordt gehouden met door ouders gerapporteerde problemen. Kwaliteit van leven op jongere leeftijd is een belangrijke determinant voor later jeugdhulpgebruik en biedt mogelijkheden voor preventie.